

ne i kraft af, at partiet rent faktisk har opstillet kandidater i den pågældende valgkreds, ligesom adgangen til deltagelse i fordelingen af kredsmandater i den enkelte valgkreds afskæres, uanset om partiet i den pågældende valgkreds eventuelt måtte have opnået stemmer nok til et kredsmandat. Et parti, der har stemmer nok til at opnå et kredsmandat, men ikke på landsplan har det fornødne stemmeantal til at deltage i mandatfordelingen, afskæres således fra opnåelse af kredsmandatet og fra deltagelse i fordelingen af tillægsmandater.

Arbejdsgruppens vurdering af de to modeller

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil begge de beskrevne modeller være egnede til at opfylde arbejdsgruppens målsætning om, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling som følge af kommunalreformen hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af kredsmandat.

Arbejdsgruppen har imidlertid ikke det fornødne grundlag for at tage stilling til modellen vedrørende en genindførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandater ved folketingsvalg, idet virkningen af d'Hondts metode for fremtidige valg ikke kan belyses i fuldt omfang på baggrund af den foretagne gennemregning af folketingsvalgene fra og med 1987 med anvendelsen af d'Hondts metode og arbejdsgruppens forslag til ny valgkredsinddeling.

Det er derfor arbejdsgruppens indstilling, at det fremover bør være en betingelse for at opnå et kredsmandat i en storkreds enten, at partiet eller kandidaten uden for partiet har opnået det 1.-15. kredsmandat efter den modificerede Sainte-Laguës metode, eller at partiet efter de gældende spærreregler i øvrigt har adgang til at deltage i fordelingen af tillægsmandater. Spærrereglen skal dog ikke gælde for det tyske mindretals parti.

Det er endvidere arbejdsgruppens indstilling, at Folketingets Udvalg for Forretningsordenen bør anmode professor, dr.scient.pol. Jørgen Elklit, Aarhus Universitet om som ekspert i valg-systemer at foretage en undersøgelse af virkningen af en eventuel indførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandaterne i de af arbejdsgruppen foreslåede storkredse. Forudsætningerne og formålet med analysen så vel som de tidsmæssige rammer herfor må i givet fald præciseres.

Det er i den forbindelse arbejdsgruppens indstilling, at Jørgen Elklit bør anmodes om at afslutte undersøgelsen inden for en sådan tidsramme, at Folketinget får reel mulighed for at forholde sig til spørgsmålet om en eventuel indførelse af d'Hondts metode til fordeling af kredsmandater i forbindelse med Folketingets behandling af det af ministeren fremsatte forslag til ændring af folketingsvalgloven.

Et udkast til kommissorium for Jørgen Elklits arbejde er optrykt som bilag 5 til indstillingen.

Christian Mejdahl (V) fmd. Svend Erik Hovmand (V) Flemming Damgaard Larsen (V)

Poul Nødgaard (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Mogens Nørgård Pedersen (KD) Pia Gjellerup (S) Klaus Hækkerup (S)

Jan Petersen (S) Niels Helveg Petersen (RV) Aage Frandsen (SF) Keld Albrechtsen (EL)